

Vyjádření oponenta ke Konceptci revize vzdělávací oblasti (zadání a vzor)

Základní informace:

Koncepce revize vzdělávacích oblastí (dále jen “Koncepce”) byly vytvořeny jako podklad pro budoucí aktualizaci a inovaci rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání. Členové pracovní skupiny vzdělávací oblasti při tvorbě Koncepce vycházeli ze zadání a návrh odevzdali k internímu připomínkování 30. listopadu 2022. Po zapracování připomínek vznikla verze 2, která je určena k oponentnímu vyjádření.

Smyslem je poskytnout tvůrcům zpětnou vazbu z pohledu odborníků z praxe v příslušném oboru.

Podněty z oponentního vyjádření budou do Konceptí zapracovány a vzniknou verze ke zveřejnění na webu <https://velke-revize-zv.rvp.cz/>. Koncepce se budou zveřejňovat včetně vyjádření oponenta.

Zadání:

Vyjádření, prosím, strukturujte formou odpovědí na níže uvedené otázky – buď jako odpověď na každou otázku zvlášť, nebo jako souvislý text odpovídající na dané otázky v každé ze 3 uvedených částí.

Buďte, prosím, co nejvíce konkrétní, pokud je to účelné, a své názory formulujte věcně. Očekávaný rozsah vyjádření je 2-3 strany textu.

Vyjádření oponenta

Koncepce revize vzdělávací oblasti: **Člověk a zdraví**

Oponent: PhDr. Miroslava Kovaříková, Ph.D.

Posouzení textu

U každé odpovědi na zadanou otázku v Koncepci posuďte:

1. Reaguje odpověď na zadanou otázku? ne zcela

Kromě uvedených specifík je třeba doplnit rozvoj volných vlastností, důraz na práci s vůlí, překonávání překážek, práce s odpovídající mírou stresu v bezpečném prostředí zejména v oblasti problematiky bezpečí. Rozvoj osobní zodpovědnosti za stav vlastního zdraví a bezpečí.

2. Jsou odpovědi srozumitelné
 - a. pro učitele základních škol bez příslušné aprobace? Ne, obtížné je pochopení pojmů znalost, kompetence, gramotnost. Mělo by být vysvětleno, že výběr poznatků z aktuálního stavu vědění společnosti v oboru vychází nikoli z pohledu logiky vědního oboru (medicína, bezpečnostní management, krizové řízení, ale výběr je veden požadavky společnosti tedy gramotnost a požadavky na jednotlivce tedy kompetence. Doporučuji užívání pojmů vymezených ve Strategii 2030+ (klíčové kompetence a gramotnosti)
 - b. odbornou veřejnost se znalostí oboru (učitelé s aprobací, didaktici VŠ)? Ano.
3. Jsou informace a formulace odborně a terminologicky přesné? (uvedte konkrétně, v čem spočívají nepřesnosti)

Ano. Dílčí terminologický problém panuje i v mezinárodní terminologii a překladech. Např. Bezpečnostní povědomí (Security Awareness), bezpečnostní gramotnost.

Posouzení obsahu

4. V čem je Koncepce inovativní? Reaguje Koncepce na aktuální trendy a vývoj daného oboru/oblasti? (z pohledu vývoje didaktiky nebo z pohledu vývoje příslušné vědní disciplíny)

Ano, koncepce respektuje mezinárodní trend propojení problematiky zdraví a bezpečí a vliv subjektivního hodnocení pocitu zdraví a bezpečí na celkovou pohodu jedince, Dále i objektivní stav zdraví a bezpečí ve společnosti a jejich vliv na situaci ve státě.

5. Co na Koncepci oceňujete?

Důraz na reálnou proveditelnost změn v praxi, nikoli pouze aktuálně znějící dokument, bez možnosti realizace ve škole (vytvoření reálného prostoru pro realizaci v učebním plánu). Holistický přístup k problematice. Důležitý je také systematický rozvoj žáků v oblasti

hodnotové orientace, propojení s etickou výchovou a osobnostním a sociálním rozvojem.
Návaznost a propojenost s prvním stupněm,

6. Jaké otázky by bylo vhodné ještě v Konceptci dořešit? Co v Konceptci chybí?

Vymezení působnosti a spolupráce mezi IZS (PČR, HZS, ZZS) a školou. Důsledné odlišení informací pro učitele v oblasti bezpečnostní problematiky a informací pro žáka. V případě práce s učivem je třeba pracovat s možností návodnosti pro žáky, například v problematice aktivního střelce a důsledně oddělovat informace pro žáky a pro učitele. V metodické podpoře se na tento fakt nesmí zapomenout. Dále důraz na rozvoj dovedností prostřednictvím činností a praktického nácviku.

Na jaká rizika jste v textu Konceptce narazili?

Koncept bezpečnostní problematiky nesmí přerůst v sekuritizaci vzdělávání pod vlivem současných událostí. Koncept musí být udržitelný.

Za největší riziko navrženého konceptu považuji zajištění dostatečné časové dotace pro realizaci.

Doporučení

7. Uveďte Vaše doporučení, připomínky, náměty a komentáře pro další práci s Konceptcí.

Zavedením osobnostní a sociální výchovy nesmí být snížena hodinová dotace pro výchovu ke zdraví.